

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ד' ניסן תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים קטז | דף הכולל: פסחים פד.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד תחילת סימן תקס"ח.
מוסר: שם עולם - ולדעתי כוונת הגמרא' עד 'ואיתא שם'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'והנה מדרגות רבות' עד 'ארבעה ועשרים דברים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"ראיתי את אבא שורף דולרים ולירות שטרלינג בשווי מיליונים" | השוטר הרומני נס מפניו של החסיד
האמין | פספסתם את הסגולה של שלושת הסיפורים: יש עוד מה לעשות... | 21061

על דא ועל הא

חברו לעבודה שיושב על ידו, תחב לידו ספר
תהילים: "תגיד כמה פרקי תהילים, תתפלל על
פרנסה, אולי זה יעזור במקום הסגולה שפספסת..."

David Cohen Flash90

בתוך כל הסגולות, אל תשכחו את הסגולה האמיתית

ישראל וייס

הקריאה של 'פרשת המן' ביום שלישי של פרשת בשלת.
"ברוך ה', פרנסתי מצויה לי ברווח ואני בטוח שזה בזכות
הסגולות האלו. הפעם שכחתי לספר את הסיפור, מה יהא עלי, מי
יודע איך זה ישפיע על הפרנסה שלי..."

כך הוא קונן במשך דקות ארוכות.
חברו לעבודה שיושב על ידו, תחב לידו ספר תהילים: "תגיד
כמה פרקי תהילים, תתפלל על פרנסה, אולי זה יעזור במקום
הסגולה שפספסת..."

אבל הוא לא מיהר להירגע, ועוד זמן רב היה תחת תחושת
ההחמצה שהתפשטה בלבו כשהבין אל נכון כי השנה נשמטה
מזיכרונו הסגולה הידועה, והוא לא קיים אותה כראוי בשבת החודש.
רק אחרי שנרגע, הכתה בו ההבנה. הרי כוחם של פרקי
תהילים הוא גדול לא פחות מכוחה של סגולה זו או אחרת, כוחה
של האמונה בהשי"ת הוא עצום, הביטחון בה, יש לו כח לחולל
פלאות הרבה יותר מכל סגולה בעולם. אפילו הצדיקים שהציעו
סגולות שונות, לא חשבו לרגע שכוחן של סגולות אלו יהיה גדול

צהרי יום ראשון, ראש חודש ניסן תשפ"א. צווחת בהלה
נשמעה מפיו. "אוי! שכחתי לספר את שלושת הסיפורים... אוי
ואבוי!

"איך שכחתי! איך? איך? אני לא מאמין על עצמי. כל שנה אני
מקפיד לספר את כל שלושת הסיפורים בכל שלושת המועדים
שבהן יש דעות שאז הסגולה היא לספר. הן ב'כ"א אדר', הן
ב'שבת החודש', והן ב'שבת הגדול'. אני אף פעם לא מוותר.

"גם השנה זכרתי בכ"א אדר לספר את הסיפורים, הסיפור על
היין והמים, הסיפור על הפריץ והקוף, והסיפור על טבעת המלך
והכומר 'דיינו'.

"לפני 'שבת החודש' אפילו דאגתי להדפיס לעצמי את הדף
עם שלושת הסיפורים, שאזכור לספר אותם כראוי על שולחן
השבת.

"אחחחח... שכחתי. אני אף פעם לא שוכח, לא את שלושת
הסיפורים בשלושת המועדים שבהן זו סגולה לספרם, ולא את

יותר מכוחה של תפילה זכה מלב נשבר.

וכי פרנסתו של אדם תלויה בסגולות? האם חלילה וחלילה כוחו של הקב"ה יפה רק כלפי מי שמקיים באדיקות את הסגולות השונות, ואין בידו כח כביכול לפרנס ולכלכל את מי שאינו מספר את הסיפורים בשבת הגדול?
חלילה וחלילה.

אנחנו כמובן מאמינים שאם צדיקי הדורות נתנו סגולות ואמרו

שמי שיקפיד על עניין זה או אחר יראה ישועה כזאת וכזאת, כמובן שדבריהם בהררי קודש חצובים ואין לנו שום השגה בהם, אבל לצד זה אנחנו צריכים לזכור שאנו מאמינים בני מאמינים ויודעים שהקב"ה פותח את ידו ומשביע לכל חי רצון, גם לבעלי חיים שאינם מסוגלים לספר סיפורים או לעשות כל סגולה אחרת, על אחת כמה וכמה לבני אדם, בני אברהם יצחק ויעקב, הנושאים לפניו תפילה נרגשת ונלהבת.

מעניינא דיומא

"עד היום כשאני נזכר במעמד זה - אני בוכה, אף על פי שאז הייתי רק בן שתים עשרה. אבא עמד ליד הסמובר ושרף דולרים ושטרות של לירות שטרלינג אנגליות, בשווי מיליונים..."

ובכל מאודך

סמוך לנו בגטו הקטן גר הגאון הקדוש רבי יחזקאל ברנשטיין זצ"ל הי"ד, בעל 'דברי יחזקאל', ראש ישיבת 'אור ישראל' בסלבדקה. אבא הלך אליו וגם אני הצטרפתי, ושמעתי את שאלתו של אבא ואת תשובת הגאון. אז לא הבנתי בדיוק את השאלה ואת התשובה, אולם במשך השנים שאחר כך הסבירו לי. אבא לא שאל את הרב על האיום של הגרמנים לרצוח את מי שימצאו אצלו כסף וזהב, כיוון שזה ספק נפשות שקול. אם יביא את הרכוש - ימותו מרעב בגטו כי בזהב יכלו לרכוש מזון, ומצד שני, אם לא יביא את הרכוש לגרמנים והם ימצאו זהב - הם ירצחו את המשפחה. אם כך, הספק שקול ואבא הכריע: "שב ואל תעשה - עדיף", ומצד זה החליט לא למסור להם את הרכוש. השאלה של אבא היתה לגבי מה שאמרו הגרמנים שאם ימצאו זהב ירצחו גם את השכנים. אבא שאל האם ב"שב ואל תעשה", כלומר - אם אינו מביא את הרכוש אלא מחביאו, חל עליו "דין רודף" (אפילו ב"שב ואל תעשה") בכך שהשכנים עלולים להסתכן, ואם כך עליו למסור את הזהב והכסף.

הגאון רבי יחזקאל ברנשטיין ענה שזו שאלה של דיני נפשות, ולזה צריכים סנהדרין של לשכת הגזית. הוא הוסיף ואמר, שהוא גר בבנייניו של הגאון הקדוש רבי אברהם גרודז'נסקי זצ"ל הי"ד, מנהלה הרוחני של ישיבת סלבדקה, והם נתנו תקיעת כף ביניהם שהם מביאים את כל הרכוש שיש להם. מבהיל! שני גאוני וצדיקי עולם לא הסתפקו בדיבור ובהבטחה, אלא נתנו תקיעת כף שהם אינם משאירים אצלם את הרכוש, אלא מביאים הכל למקום האיסוף.

כשאבא שמע זאת, הוא אמר: "הגאון בשבילי הוא לשכת הגזית. הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות עשה לשמוע בקול החכמים". אבא הביא את כל הונו שנאמד במיליונים!

עד היום כשאני נזכר במעמד זה - אני בוכה, אף על פי שאז הייתי רק בן שתים עשרה. אבא עמד ליד הסמובר ושרף דולרים ושטרות

מספר הרב יצחק אלחנן גיברלטר ז"ל בזכרונותיו:

בשבועות הראשונים לקיום הגטו, ציוו הגרמנים להביא להם את כל הזהב והכסף שנמצאים בגטו. גרמני איש הס"ס סדיסט ורוצח בשם יורדן, שהיה השטן בהתגלמותו, הוא זה שעמד בקשר עם הנהלת הגטו. הוא היה צעיר ולקח לו עוזר ליטאי מטעם עירית קובנה בשם קאמינסקי. קאמינסקי היה מביא את כל דרישותיו של יורדן להנהלת הגטו, וכעת הייתה הדרישה לשדוד את כל יהודי הגטו. קאמינסקי לטש עיניו אל הרכוש, וכנראה לקח חלק ממנו לעצמו. כאשר נודע הדבר לגרמנים, הם פיטרו אותו מתפקידו להיות המקשר ביניהם להנהלת הגטו. הגרמנים איימו שאם תושבי הגטו לא יביאו מרצונם הטוב את הרכוש - הם ישלחו חיילים מצויידים בגלאי מתכות לחפש זהב. משפחה שימצא ברשותה זהב - תירצח כולה יחד עם כל הדיירים, השכנים ודיירי הבתים הקרובים לבית.

הם הטילו פחד נוראי על כולם. כל אחד החליט להביא מרצונו את כל הרכוש כדי להציל את החיים. את כל דברי הערך היו צריכים להביא למקומות איסוף במשטרת הגטו או במשרד הנהלת הגטו. הגרמנים החלו לעבור בגטו וערכו חיפושים בעזרת גלאי מתכות. אנשים פחדו שמא מישהו מהשכנים החביא משהו, ואז יוציאו גם אותם להריגה.

בבית הייתה סכנת נפשות להחביא רכוש. אנשים חכמים החביאו רכוש בלילות באדמת הגטו, מחוץ לבתי הגטו, בצורה שלא סיכנה אף לא אחד. אך רוב היהודים לא חשבו מרוב פחד. הם ראו בזה סכנת חיים, והחיים יקרים יותר מכל הון שבעולם. מי שהצליח להחביא בגטו זהב ויהלומים התפרנס בכבוד ולא ידע רעב. תמורת זהב יכלו גם להתחבא אצל הליטאים. אבא נכנס, אפוא, לספק בהלכה - אם הוא מחויב להביא את הזהב כדי לא לסכן את חייו, את חיי משפחתנו ואת חיי שכנינו.

השכנים שלנו בגטו פחדו מאד שמא לא ניתן את הזהב. הם היו עניים מאד וידעו שאנו עשירים, ורק לאחר שראו שאמא לוקחת את כל הזהב ומביאה למשטרה, הם נרגעו קצת. אך בכל זאת הם חששו שמא לא החזרנו הכל, וחשדו שזרקנו את הזהב בתוך באר המים העמוק בחצר הבית, כדי שבמשך הזמן נוכל להוציאו משם. על כן הם קראו למכבי אש של הגטו, והם רוקנו את כל המים שבבאר. השכנים חפרו באדמת הבור לראות שמא החבאנו שם זהב, ומשלא מצאו מאומה - נרגעו.

אני לא ראיתי על אבא חרטה כלשהי על שמסר את כל הונו, אף בזמנים הקשים ביותר שבהם סבלנו חרפת רעב בגטו. להפך, הוא היה שלם עם עצמו בתכלית בקיימו דעת תורה.

(גיליון יאיר נזרו)

של לירות שטרלינג אנגליות בשווי מיליונים. את כל המתכות, הכסף והזהב, שגם הן היו שוות הון רב, אספנו והבאנו למשטרת הגטו. היו שם שרשרות זהב שהיו ירושה מדורי דורות וכל אחת שקלה מעל קילו זהב טהור. הבאנו כ-45 ק"ג זהב. את היהלומים שהיו בגודל עצום שהיום רואים רק בתערוכות - זרקנו בבור החפירה של בית השימוש בחצר, מקום ששום גלאי מתכות לא יוכל לגלותם.

אבא נשאר עני ואביון. אבל ד' בשמים שראה את מסירות נפשו של אבא לשמוע בקול חכמים בזמן קשה כל כך, לא עזב אותנו. הוא זן ופרנס אותנו כל הזמן ברחמי הגדולים בהשגחה מיוחדת. זכינו כולנו לעבור את כל הגיהנום ברעב, בצמא ובסכנת נפשות, ונשארו כולנו בחיים, פרט לאמא ע"ה שנפטרה במחנה האיום שטוטהוף.

הסיפור היומי

"מי אתה? היכן אתה גר? מאיפה המצות הללו?" - המטיר השוטר מבול של שאלות. ר' אברהם לא נבהל. הוא הישיר מבטו אל השוטר וענה באומץ: "בוא ונלך לתחנת המשטרה ושם אגלה את פרצופך האמיתי!"... השוטר עמד כמאובן

המחזה של יהודי אומלל העומד נבוך וחיוור מול השוטר האימתני, ריכזו סביבו יהודים רבים, בעיקר צעירים מסוקרנים. במקום עבר הרב אברהם שמואל לבנהרץ, מחסידי חב"ד בעיר. כשראה את ההתגודדות של האנשים הסובבים את הסבל והשוטר, שאל את אחד הנוכחים לפרש ההתקלות. סיפר לו הלה את המתרחש עם הסבל היהודי האומלל.

השוטר לפת את הסבל בזרועו והחל להובילו לתחנת המשטרה. ר' אברהם לא השתהה, הוא פילס דרך בין ההמון המתקהל ורץ לעבר הסבל היהודי, ניגש אליו, הוציא מידי את חבילות המצות ונעמד מול השוטר: "מצות אלו שלי הן!" הכריז בקול נחרץ בפני השוטר הנדהם, בעוד הסבל מנצל הזדמנות בלתי חוזרת זו ובורח מהמקום כל עוד נפשו בו...

"מי אתה? מה מעשיך כאן? איפה מקום מגוריך? היכן אופים את המצות הללו?" המטיר עליו השוטר מבול של שאלות.

ר' אברהם לא נבהל מהשוטר ושאלותיו. הוא פקח את עיניו לרווחה כ'דוד' שאינו משפיל את דמותו היהודית האמיצה מול 'גלית' הסובייטי, וענה בביטחון ובאומץ רב: "בוא ונלך לתחנת המשטרה ושם אגלה את פרצופך האמיתי!"

השוטר עמד כמאובן. זו לו הפעם הראשונה במשך עשרות שנות שירותו בממשל הקומוניסטי, שאיש יהודי מעוטר בזקן ופאות, יהודי שהוא רגיל לראותו בהשפלתו ובשפלות רוחו, מיישר לפתע את גבו בקומה זקופה ומשיב לו דברים כדורבנות כיהודי גאה ואמץ!

והנה פלא: השוטר הזקוף המסמל את השלטון העריץ

בשנים שלאחר השואה התגוררו בטשנוביץ המוני חסידים מבין הפליטים הרבים שגדשו את העיר. בעיר התפתחו חיי קהילה חדשים, אך כמובן שבהיות העיר תחת השלטון הקומוניסטי, סבלו בה היהודים מנגישות ורדיפות השלטון, וכל חיי הדת היו קשים מנשוא. הימים, ימי ערב פסח. אפיית מצה שמורה היתה נחשבת בעיני השלטונות כחטא חמור ביותר, היתה זו בבחינת מרידה במלכות שעונשה שנות מאסר ארוכות ועבודת פרך במחנות הידועים לשמצה.

יום אחד, נעצר סבל יהודי ברחוב על ידי שוטר, ולאחר חיפוש קל בכליו, התברר לשוטר כי הוא מוביל במשאו - לא פחות ולא יותר מאשר חבילה של מצה שמורה!

השוטר שראה כי בחכתו עלה "דג שמן", החליט לנצל את הזדמנות הפז שנפלה לידי עד תום. "לאן הינך מוביל מצות אלו?" שאל את הסבל הנפחד.

"המצות אינן שלי, נתבקשתי להביאן למקום מסוים" ענה ברעדה.

"היכן נאפו המצות?"

"אינני יודע!"

"מי מסר לידך את המצות?" - דומיה, הסבל נשאר מוכה הלם ולא ידע מה לענות. לגלות את האמת - הרי יענישו קשות את השולח, ואם לא יספר - הרי הוא עצמו יעמוד בפני משפט הארורים, מה אם כן יענה!?

בראות השוטר את מבוכתו, פקד עליו ואמר בקול רם: "אם כך, בוא איתי לתחנת המשטרה!"

לתנועות שהיו רחוקות מהיהדות. הם עמדו פעורי פה לנוכח מסירות הנפש שגילה בהצילו את היהודי כשהוא מסכן את עצמו. וברור הדבר שאם לא היה נוהג כך, היו מרבית היהודים בצ'רנוביץ נשארים ללא מצות, המאפיה היתה נסגרת ובעליה ועובדיה היו נשלחים לגלות בסיביר... ובכך זכו תושבי העיר כמידי שנה לאפות מצות ולקיים את חג הפסח כהלכתו. (גיליון 'באר בשדה', מתוך 'יהדות הדממה')

והמדכא, נתקף לפתע חרדה, נסוג אחורנית והלך לדרכו בהשאירו את חבילות המצות שנאפו בעמל וביזע, בתנאי מחתרת תוך סיכון גדול, בידי של ר' אברהם שמואל אשר קרן מאושר. המצות אמנם לא היו מיועדות עבורו, אך האם זהו ענין של מה בכך להציל את מצות הזולת, ובמיוחד את הסבל האומלל מידי מלכות הרשע? יהודים רבים היו עדים למחזה נדיר זה, ביניהם גם כאלו שהשתייכו

הסיפור היומי

ביום שאחרי, הם כמו שוכחים מכל מה שהבטיחו ואמרו. אז כפי שנהוג לומר: הבטחתי, אבל לא הבטחתי לקיים... מה אנחנו יכולים ללמוד מהם?

ושלושה מפוליטיקאי | יקותיאל יהודה גנול

שורו והביטו. פוליטיקאים רצים פעם אחר פעם לבחירות בשנתיים האחרונות, והם לא מתעייפים. לא רק שלא מתעייפים, אלא מתחדשים. בכל סבב בחירות, יש קמפיין חדש, וקמפיין חדש מצריך חשיבה מחודשת, אסטרטגיה חדשה. התחדשות. ובלשון בני הישיבות: מיט א פרישקייט. אנחנו יכולים ללמוד מהם לחיינו הרוחניים וגם הגשמיים. לא לשקוע במה שקרה אתמול, אלא להביט כל הזמן קדימה, אל האופק, ולהתחדש.

03.

בתקופה התוססת הזו, כולם יוצאים בהצהרות. ההוא לא יישב עם ההוא, ובוודאי שלא עם ההוא. כל אחד מנסה להבין את מי בוחריו רוצים שיפסול, וממהר לפסול אותו. כבר היה אפילו מישהו שהלך רחוק וגילח את שפמו אותו גידל בדביקות של שיח' דרוזי, רק כדי להצהיר בשפתיים דולקות שהוא לא יישב עם בנימין בן צילה בשולחן הממשלה. והוא ישב בסוף, יושב עדיין. כי ככה זה, ברגע שמגיעות התוצאות והלחץ הגדול נוצר - כל אחד זונח את מה שהוא 'רוצה לעשות' והוא עושה את מה ש'צריך לעשות' בשביל לשרוד.

כאלה גם אנחנו. כשמגיע רגע קצת לחוץ, אנחנו ממהרים לשכוח את כל ההרגלים והרצונות ומתחילים לעשות את מה שצריך לעשות.

ובכל זאת, בקשתנו מלפני הבורא 'משוך חסדך ליודעך, א-ל-קנא ונוקם', גם כשאתה רוצה לעורר אותנו, תעשה את זה מתוך רחבות גדולה, מתוך שפע גדול, שפע רוחני וגשמי. אנחנו נשוב אליך אבא יקר. אתה תראה.

(המבשר')

צדיקי החסידות למדו שלושה דברים מהתינוק ושבעה מהגנב. אנחנו נלמד שלושה דברים מהפוליטיקאי בימי הבחירות. וכשאני אומר 'פוליטיקאי' אני מתכוון לחברי הכנסת החרדים, מסיבה פשוטה, כי הם אינם 'פוליטיקאים', הם שלוחי דרבנן המשמשים כזרוע ארוך של שרי התורה והחסידות שליט"א, לפעול למען קדשי בית ישראל.

01.

עכשיו אנחנו נמצאים במצב של 'לפני' הבחירות (למרות שבשנתיים האחרונות אנחנו כל הזמן גם 'לפני' וגם 'אחרי' הבחירות, מי סופר איזה סבב). במצב כזה אנחנו רגילים לשמוע את הפוליטיקאים, מימין ומשמאל, מפזרים הבטחות. כל אחד עם ההבטחות שלו, האחד מבטיח שהוא יצמיח את הכלכלה (אני ואפסי עוד), השני מבטיח לשמור על בתי המשפט (מקום המשפט שם הרשע) והשלישי מבטיח לחסל את הציבור החרדי תוך ארבעים ושמונה שעות (מקום הרשע, שם הרשע).

וכולנו כבר יודעים שכל זה מחזיק עד היום שאחרי - ביום שאחרי, הם כמו שוכחים מכל מה שהבטיחו ואמרו. אז כפי שנהוג לומר: הבטחתי, אבל לא הבטחתי לקיים.

מה אנחנו יכולים ללמוד מהם? לא להיות גם אנחנו כאלה. פעמים רבות, כשאנחנו נמצאים במצב המזיק עזרת שמים מיוחדת (וכי יש רגע שאינו מזיק עזרת שמים מיוחדת?) אנחנו מקבלים על עצמנו קבלות ומבטיחים הבטחות. עלינו לשמור ולהיזהר שגם אחרי שאנחנו רואים את עזרת ה', נמשיך לשמור על הקבלות הטובות. להבטיח ולהבטיח לקיים.

02.

נוכל גם ללמוד מהם על 'ההתחדשות'.

באחד הימים לאחר פסח הופיע לפתע הבחור בבית והודיע לי לתדהמתי כי הוא חפץ לשוב בתשובה! נכנסתי עמו לשיחה ארוכה, שבמהלכה גילה את סגור ליבו וסיפר לי מה הביאו להחלטה זו...

מהפכה רוחנית בזכות 'מבצע פסח'...

שהרבה מהן היו נראות בעיניו כמיותרות לגמרי - אלא אדרבה, כל בני משפחתו, ובעיקר אביו ואמו, היו שמחים ומאושרים מאד בעבודתם וטרחתם הקשה! גם שאר בני המשפחה הבנים והבנות, נסחפו כולם בלהט ובחיות דקדושה הממלאה את הלב ואת הנפש לכבוד חג המצות.

ופתאום רואה הוא לאחר כמה שבועות של עבודה קשה ורצופה, שכל הבית השתנה לגמרי. זה לא היה אותו בית, הכל נוצץ ומבריק, ובני המשפחה מלאים תחושת סיפוק ושמחה דקדושה. הם הוכיחו לעצמם שהמבצע הגדול ביותר של השנה, הצליח ברוך השם למעלה מן המשוער!

והנה זה הבחור, עיקר יסוד הבעיה שגרמה לו להתרחק מספסל הלימודים ולעזוב את הישיבה היתה, שתמיד אמר שאינו יכול ואינו מסוגל! זה קשה לו מדי... כולם יכולים אבל הוא לא! הוא לא יכול להצליח במבחנים, הוא לא יכול לשבת וללמוד כמו כולם, הוא לא יכול לקום בבוקר לתפילה וכו'. עד שהתרגל לפתגם הקבוע הזה, ובכל דבר שביקשו ותבעו ממנו הוא באחת: "אינני יכול!" לא היו לו את הכוחות ואת החשק ואת הרצון, לומר לעצמו: "כן, אתה יכול!!!"

וכך הלך ייאושו וגבר מיום ליום, והוא התדרדר יותר ויותר. ברם עתה, בראותו את המראה הגדול הזה, של המבצע הגדול שבהכנת הבית לקראת הפסח, וכל התרוצצות המשפחה סביב זה, הוא פתאום קלט שכשרוצים באמת אפשר הכל! אין "לא יכול", "לא מסוגל" - יש "לא רוצה!" וההוכחה: שברצון אמיתי ושמחת לב ונפש, הצליחו הוריו בדברים שנראו בעיניו כקשים ביותר...

הוא הסיק אפוא לעצמו מכל המבצע הזה, שעם רצון אמיתי הכל אפשרי! הלא אף אני בן למשפחה הנפלאה הזאת, אמר הבחור לעצמו, מדוע שלא אוכיח שגם אני מסוגל?! ובכן, אזר עוז וגבורה ועשה מהפכת ענק בנפשו מקצה אל קצה. לקח את עצמו ברצינות לידיים, ובתוך תקופה קצרה של התמסרות עילאית בלב ונפש חדורים ברצון עז, נהפך לאחד המתמידים החזקים שבישיבה, ולאחד הבחורים הטובים ביותר בעולם הישיבות!

יש בטיב מעשה נורא זה גם מסר חזק להורים: אל תרבו בדיבורים, הרבו במעשים! דוגמא אישית אחת שוה פי כמה מכל המילים. כשרואה הילד, ולומד הכל בעצמו בלי אף מילה, זה שווה הרבה יותר מהכל, והתוצאות יוכיחו! וכמו שאמרו חז"ל (ב"ב ט). גדול המעשה וכו' עיין שם ובתוספות קידושין (מ:).

(טיב הקהילה)

סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: מעשה היה בבחור אחד בן למשפחה חרדית חשובה, שירד לא עלינו מדרך התורה והמצוה למגירת לב הוריו ומשפחתו. כמה שניסו לדבר אל ליבו, לא הועיל ולא כלום. לבו ננעל בקרבו והקליפה הקשה שלטה בו בחוזק.

בהיותי מכיר אותו ואת משפחתו, שמרתי אתו תמיד על קשר של אהבה, אבל לא הועלתי בו להחזירו אל דרך הישר. וכשראיתי שאין הדבר בהישג ידי, הפסקתי לדבר עמו מענייני אמונה והשקפה, וקיימתי בעצמי המצוה הידועה (יבמות סה:): שלא לומר דבר שאינו נשמע... עד שנותר הקשר בינינו רק בשאלות של אהבה וקירבה, כשאני מראה לו תמיד שהוא אהוב עלי ומוערך אצלי בכל מצב שהוא. אבל ככל שהתדרדרתו התגברה, כן הקשר בינינו התרופף ונחלש, מטבע הדברים כבר לא התאים לו לבוא אצלי הרבה.

והנה יום אחד בימים שלאחר הפסח, הופיע הבחור פתאום בביתי, והודיע לי לתדהמתי שחפץ לשוב בתשובה, ומתחרט מן הצעד שעשה! כמובן, קרבתי אותו באהבה ושיבחתיו על אומץ לבו להודות בטעותו. נכנסתי עמו לשיחת נפש שבמהלכה סיפר מעט על קורותיו לאחרונה, עד שגילה סגור ליבו ומה גרם לו לחזור בתשובה. התברר, שבביתו של בחור זה, ההכנות לחג הפסח נעשות תמיד ביגיעה ומסירות נפש עצומה, ומתוך שמחה עמוקה שבלב. כל בני המשפחה נרתמים לעבודה קשה זו בשמחה ובאושר רב ומצפים לה בכיליון עיניים.

והנה, בחור זה, התבונן בעבודתה הנפלאה של אמו בכל לב ונפש, לנקות ולצחצח וכו', ומאיך בגודל הכנותיו של אביו, שהיה מחמיר גדול בחג הפסח שלא לקנות כלום ממה שלא אכלו בביתו בילדותו! (אין דער היים...) ולא הסכים לשנות מאומה מדרכי אבות, אף כי ברוך השם איכשר דרא וניתן להשיג כיום הרבה מוצרים לחג הפסח עם ההכשרים המהודרים ביותר!

ואף שהבחור התבונן מן הצד בכל העבודה כמי שאינו שייך לכל החגיגה הזאת, אבל הדבר שהכי הפליא אותו היה השמחה והסיפוק והאושר הגדול של בני משפחתו, הקטנים עם הגדולים, בחומרותיהם הקשות...

לא זו בלבד שאף אחד לא התלונן כלל על העדר השוקולד (השוויצרי) המיוחד של פסח... ולא על שאר המאכלים והממתקים המצויים לרוב גם בהכשר הבד"ץ שנמנעו מפיהם בימי הפסח מחמת החומרות, ובודאי שלא על העבודות הקשות שאינם נגמרות לעולם,

עיניו של הילד נמלאו דמעות מרוב התרגשות. לרגע חשב שהרבי ימשיך את הברכה "לשמוע קול שופר"...

סיפורים מופלאים ששמע מגיד המישרים הגה"ח רבי נח גולדברג שליט"א לפני עשרות שנים מהישיב
החסיד רבי משה בויס זצ"ל | טעימה משיחה מיוחדת שתפרסם אי"ה ב'לקראת שבת'

יעקב א. לוסיגמון

בלילה הם ישנו שם באלכסנדר, ובבוקר השכים אביו לקום כדי להתפלל שחרית עם הרבי, וכמובן שהוא לקח איתו גם את בנו, ר' משה מיודענו. אבל ר' משה היה אז ילד קטן, ושיחק במשך היום בחצר.

בעודו משחק קלטו אוזניו לפתע קול נרגש מאוד אומר "ברוך", ולאחר מכן "אתה", וכך הוא שומע את הברכה, "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם", הברכה היתה כל כך נרגשת ונלהבת, הוא הסתכל מי המברך וראה שזה הרבי בכבודו ובעצמו עוצם עיניים ומברך בקול גדול. עיניו של הילד נמלאו דמעות מרוב התרגשות. לרגע חשב שהרבי ימשיך את הברכה "לשמוע קול שופר", לפי הכוונה וההתרגשות בהן הוא מברך, אבל אז הוא שמע את המשך הברכה: "אשר יצר את האדם...", והבין שאצל הרבי רבי יחיאל מאלכסנדר, אפילו ברכת 'אשר יצר' ביום חול רגיל, היא ברכה נרגשת ונלהבת כמו ברכת השופר בראש השנה...

רק לסבר את האוזן, עד כמה המעשה הזה ישן נושן אציין שר' משה אמר לי פעם שכשהוא היה ילד, בערך בגיל הזה, דיברו אז שעומדים להמציא מן דבר כזה מוזר: כרכרה שנוסעת בלי סוסים... "אני אמרתי שזה לא הגיוני", סיפר ר' משה על עצמו, "מילא רכבת נוסעת על פסים, ככה יש משהו שמכוון אותה למחוז חפצה. אבל עגלה בלי סוסים, איך מכוונים אותה? ירצו לנסוע איתה לפרשיסחא, והיא תיסע מעצמה לקינסק ולא יהיה בכלל מישהו שיוכל לכוון אותה לכיוון אחר...".

בשיחה מיוחדת לגיליון 'לקראת שבת' שתפרסם אי"ה בערב חג הפסח, ובו תיאור חי ומוחשי של ליל הסדר במחיצתו של הרה"ק בעל ה'ישמח ישראל' מאלכסנדר זיע"א, כפי שזכה לשמוע מפיו של הישיב החסיד רבי משה בויס זצ"ל שהשתתף בעצמו באותו ליל סדר נשגב ומרומם, לפני כ-120 שנה.

בתוך הדברים סיפר הרב גולדברג גם את הסיפור הבא: "שמעתי מפיו של רבי משה בויס, שכשהוא היה ילד כבן שבע, זכה לבקר בפעם הראשונה בחצר הקודש אלכסנדר, אביו לקח אותו אז לרבי הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר, המכונה אדמו"ר הזקן מאלכסנדר - אביו של הרה"ק בעל ה'ישמח ישראל'. במשך שנים הסתופף ר' משה בצלו של הרה"ק רבי יחיאל זצוק"ל, אפילו לאחר חתונתו, כשהוא כבר היה אברך צעיר, עוד היה נוסע לרבי יחיאל זצ"ל.

"באותן שנים, לאחר נישואיו של ר' משה הוא חלה מאוד והרה"ק רבי יחיאל זצ"ל בירכו באריכות ימים, ואכן התקיימה הברכה והוא חי עד גיל 100.

"באותה נסיעה ראשונה, כשהוא היה ילד בן שבע, הם נסעו לרבי לשבת, הגיעו ביום חמישי בלילה, והתפללו ערבית עם הרבי. הוא סיפר שהיתה כזאת התרגשות. "מי שהיה עם הרבי לא היה מסוגל כמעט להתפלל", הוא מספר, "החסידים היו מרותקים אל הרבי, כל תנועה שלו כל מילה שיצאה מפיו...".

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

ה'שפת אמת' אמר להם שאם יכוונו לבם באמירת הלל בפסוק אנא ה' יראו ישועות גדולות. והם עושים כן, מכוונים בכל כוחם ושופכים דמעות כמים, ועדיין אינם רואים את הישועה הגדולה...

הגאון רבי יחיאל מיכל שטרן שליט"א רבה של שכונת 'עזרת תורה' בירושלים עם שני סיפורים המתאימים במיוחד לימי בין הזמנים

ישראל וייס

העומק הטמון בסיפור הזה הוא עצום, אבל בפשטות, יהודי צריך לזכור בכל עת ובכל מצב שהוא עבד ה', וכשאדם חי כך, הרי לא חסר לו דבר וכל אשר לאדונו נתן בידו לעשות כרצונו ולהכפיף אליו את כל ענייני הטבע שבעולם.

גם הבחורים בימי בין הזמנים וכך גם המבוגרים בכל עת, צריכים לזכור שעבד ה' עושה את רצון ה' בכל עת, הן בימי שבתו בישיבה והן בימי שבתו בבית המדרש השכונתי או במשרד הצפוף. עוד שמענו מפיו של הגרי"מ שטרן שליט"א, בעניין הנוגע מאוד ללימוד בימי בין הזמנים.

"יש הבדל עצום בין לימוד בבית מדרש עם הרבה תלמידים", אומר הגרי"מ, "או לימוד פרטי עם קפסולות וכדומה.

"האדמו"ר רבי חיים מאיר מויזניץ זצ"ל היה דורש על דברי הגמרא במסכת ביצה יז, ממלאה אישה כל התנור פת מפני שהפת נאפית יפה בזמן שהתנור מלא. ופירש רש"י שהתנורים קטנים היו ומדביקין פת בדפנות ומתוך שהוא מלא מתמעט חללו ואין מקום לחמימותו להתפשט והפת נאפית יפה.

"היה דורש האדמו"ר כי 'פת' עולה בגימטריא כמניין 'תלמוד', כלומר התלמוד נאפה יפה בשעה שהתנור מלא, היינו בשעה שבת המדרש מלא מפה לפה בתלמידים. משום שכשבית המדרש מלא ויש ריתחא דאורייתא אזי מתמעט החלל הריקני ואין אין מקום לחמימות של עבודת ה' ויראת שמים לברוח והיא נותרת בין כותלי בית המדרש, ומשפיע על הנמצאים ביתר שאת".

הימים ימי בין הזמנים, הישיבות הקדושות ברובן המוחלט סגורות על מנעול ובריף, וצעירי הצאן נמצאים בבתים, ומעבירים את היום בדילוגים מהבית לבית המדרש ומבית המדרש לבית.

חלקם משתתפים במסגרות לימודיות שונות של ישיבות בין הזמנים וכדו', ואחרים מעדיפים ללמוד ביחידות, בבית כנסת פינתי, או בסלון הבית. שעות הקימה מתאחרות אצל חלק מהבחורים, ומדובר בהליך טבעי ואפילו בריא של שחרור לחצים ואגירת כוחות, כל עוד המסגרות הבסיסיות שנמרות כמובן וההלכה נשמרת בקפידה.

זה הזמן להזכיר שני מאמרים שזכינו לקבל מהגאון רבי יחיאל מיכל שטרן שליט"א, רבה של שכונת 'עזרת תורה', בשולי שיחה שמסר בעבר לגיליון 'לקראת שבת'.

"אל האדמו"ר מגור בעל האמרי אמת' הגיעו כמה חסידים ושאלה בפיהם", סיפר הגרי"מ שטרן שליט"א. "הם טענו כי האדמו"ר בעל השפת אמת' אמר להם שאם יכוונו לבם באמירת הלל בפסוק אנא ה', יראו ישועות גדולות והם עושים כן מכוונים בכל כוחם שופכים דמעות כמים בעת אמירת אנא ה' ועדיין אינם רואים את הישועה הגדולה..."

"חייך האדמו"ר ואמר: "לא הבנתם כראוי את דברי הסבא ה'שפת אמת'... אתם מכוונים היטב ב"אנא ה' הושיעה נא", וב"אנא ה' הצליחה נא". אבל סבי ע"ה התכוון לומר שיש לכוון היטב ב"אנא ה' כי אני עבדך", ואם כך תעשו, או אז תזכו לישועה גדולה..."

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

**"תאמר למתפללי בית הכנסת", המשיך רבי חיים,
"שכדאי שיקבלו על עצמם לא לדבר בל"נ לכל אורך
התפילה ובזכות זאת תהיה לחבר שלך רפואה שלימה".
זה לא מספיק, אמרתי. רבי חיים הסתכל עלי בתמיהה...**

רבי חיים הסתכל עלי בתהייה ושאל: "מה אתה מתכוון?" עניתי: בימינו לפעמים לעשות לפי השו"ע זה לא מספיק, צריך לומר להם שרבי חיים ביקש שלא יהיה דיבורים בבית הכנסת. רבי חיים שוב שאל אותי: "מה אתה מתכוון?" ואמרתי לרבי חיים את האמרה המפורסמת של הקאצקער-רבי, שחבל שעשרת הדברות לא נכתבו על ידי רבי יהודה החסיד... רבי חיים פרץ בצחוק [דבר מאוד נדיר] ואמר: "בסדר, אתה יכול לומר למתפללים בשמי שבזכות הקבלה הזאת תהיה לחבר שלך רפואה שלימה, ואני גם אתפלל לא רק עליו אלא להצלחת כל המתפללים בבית הכנסת".

עזבתי את רבי חיים מאוד נרגש ומלא רצון להעביר את המסר שלי, אבל כשחזרתי לניו-יורק נשכח ממני הביקור. עד לאותו לילה כשפעמון הדלת שלי צלצל וחברי שהיה חולה הגיע לבקרני. הייתי המום, ידעתי שהוא עדיין לא מרגיש טוב והנה הוא עומד בסלון שלי ונראה נפלא. לשמחתי הרבה הוא אמר לי שהוא באמת מרגיש הרבה יותר טוב.

עדיין הזכרון לא הכה בי באותו רגע. רק למחרת תוך כדי שאני נוסע לעבודה, פתאום הבחנתי שאני עדיין לא עשיתי את החלק שלי, אבל רבי חיים שמר על חלקו בהסכם. הרגשתי חובה לכתוב את המכתב הזה.

אני שמעתי מכלי ראשון את ההבטחה של רבי חיים להתפלל על החבר שלי, וכבר ראיתי את הפירות של המאמצים שלו, ולכן אני מרגיש חובה לקיים את החלק שלי ולנסות לחולל שינוי בעניין זה. ואז בעידודו ובהסכמתו של חברי ומשפחתו אני כותב זאת לכם (אנשי ביהכ"נ) ומפרסם את המסר של רבי חיים קניבסקי שליט"א, שעל כולנו מוטל להתחזק בדבר. מי ייתן שהמאמצים הכנים שלנו בעניין זה יביאו הצלחה וישועות ורפואות לכולנו...

(גיליון קדושת בתי מקדש מעט)

המכתב דלהלן הופץ בארה"ב בשנת תשס"ה ובשעתו עורר הדים רבים [המכתב נכתב באנגלית ותורגם לעברית]. המכתב הובא בספר 'שמחת מרדכי' מהר"ר מרדכי הגר שליט"א (עמ' קי"ג):

ז' בשבט תשס"ה. לחברי היקרים, לפני שלושה שבועות היתה לי הזכות לחוות ביקור מרומם בא"י אצל רבי חיים קניבסקי שליט"א, שאני רוצה לשתף אתכם בו. ביקשתי מרבי חיים, אם הוא יכול להתפלל לרפואה שלימה על חברי המתפלל איתנו בבית הכנסת.

אתם יכולים לדמיין את התגובה שלי כשרבי חיים שאל אותי: "האם מדברים בבית הכנסת שלך?" עניתי: כן, ולאחרונה יותר טוב.

רבי חיים אמר מיד: "זה לא מספיק, הדיבורים חייבים להפסיק לחלוטין!" ואז הוא ביקש מבנו רבי שלמה להוציא משנה ברורה, רבי חיים פתח והצביע בסימן קכ"ד סעיף ז' שכותב השו"ע: 'לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפילה ואם שח גדול עונו מנשוא'.

אמרתי לרבי חיים שהשו"ע מדבר רק על זמן חזרת הש"ץ. "לא", אמר רבי חיים, והצביע על המשנ"ב במקום שכתוב שאסור לדבר במשך כל התפילה, ואת דבריו שכתב 'אוי לאנשים שמשוחים בשעת התפילה כי כמה בתי כנסיות נחרבו בשביל עוון זה', ושאל אותי רבי חיים - "וכי אתה חושב שהקירות נחרבים מחמת העוון הזה?! אנשי בית הכנסת - המתפללים, נחרבים רחמנא לצלן איש איש וצרותיו אם לא נזהרים בעוון זה ומשיחים בעת התפילה!"

"ולכן תשוחח עם אנשים בבית הכנסת שלך", המשיך רבי חיים, "ותאמר להם שכדאי להם לקבל על עצמם לא לדבר בל"נ לכל אורך התפילה, ובזכות זאת יהיה לחבר שלך רפואה שלימה".

זה לא מספיק, אמרתי.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כיצד מקיימים סדר 'שבע ברכות' בליל הסדר?

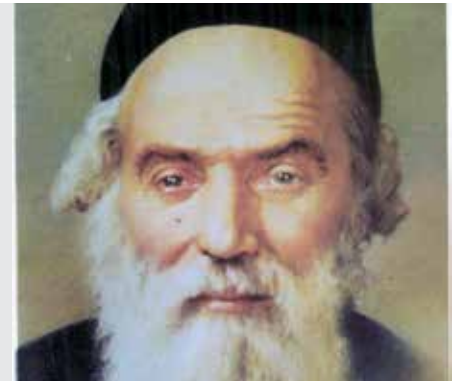
משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

כוס בעה"ב וברכת חתנים על הכוס שביד החתן, וכן הכריע הפתחי תשובה (אה"ע סי' ס"ב ס"ק ח"י), ויש בזה חידוש שבפשטות כל אחד מהמסובין שאוחז כוס שלישי בבהמ"ז נחשב כוס של בהמ"ז, וצ"ל דמ"מ לא נחשב שאומר שתי קדושות על כוס אחד, ואין בזה חשש שאין עושין מצוות חבילות חבילות ויש לפלפל, וכל זה לדעת הרמ"א סי' ס"ב ס"ט שמברכים ברכת חתנים על כוס נפרד, אבל לדעת השו"ע שם שמברכים על כוס בהמ"ז אין בזה ספק ופקפוק אלא יברך הכל על כוס בהמ"ז, ויזכנו השי"ת לקיום הנבואה ישיש עליך אלקיך כמוש חתן על כלה.

שאלה: מי שהתחתן בימים הסמוכים לפסח וחל ליל הסדר בתוך שבעת ימי המשתה כיצד יברכו שבע ברכות, מצד אחד יש ענין לברך ברכת המזון וז' ברכות על שתי כוסות שיהא כוס נפרד לז' ברכות, ומצד שני יש בזה שאלה שנראה כמוסיף על הכוסות, ובכן מהו הסדר?

תשובה: נחלקו האחרונים בדבר זה אם בליל הסדר יברך את ברכת חתנים וברכת המזון על כוס אחת, או שיברך ז' ברכות על כוס נוספת וישתו אותו לאחר אמירת הלל ככוס רביעית, אכן כבר מצאנו להרמ"א בדרכי משה הל' פסח (סי' תג"ע) שכתב שיברך בהמ"ז על

האם מותר לדבר לשון הרע על אדם שאינו מקפיד שידברו בגנותו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר הפץ חיים

שאסור לדבר לשון הרע על אדם שאינו מקפיד, ואילו מדבריו לעיל עולה שמותר. יש שכתבו לחלק בין האופן הנ"ל שהאדם מספר בגנות עצמו בפני שלושה ואינו חושש שהדבר יתפרסם, שאז מותר לספר בגנותו, כי לא הקפידה תורה על כבודו יותר ממה שהוא עצמו מקפיד, ובין מקום שאינו מספר בגנות עצמו, אלא רק אינו מקפיד על המדבר עליו, שבזה התורה הקפידה על כבודו ואסרה לספר בגנותו, שכן התורה אינה רוצה שהאחד ידבר בגנות חברו. ויש שיישב, שכאן כתב ה'חפץ חיים' שאינו מקפיד על המספר "מצד אהבת הקורבה אשר ביניהם", כלומר שבאמת מקפיד הוא שמגלים את גנותו, אלא שעל כל פשעים תכסה אהבה, ולכן אם קרובו יספר בגנותו, בדיעבד ימחל לו ולא יריב עמו, ולכן ברור שאין זה מתיר לספר בגנותו.

האם מותר לדבר לשון הרע על אדם שאינו מקפיד שידברו עליו? בסעיף הנלמד היום (כלל ח' סעיף א) מביא ה'חפץ חיים' דוגמה כזאת, באדם שמספר לשון הרע על קרובו, ש"רגילות הוא כמה פעמים שלא יקפיד האיש שנאמר הגנות עליו, על המספר, מצד אהבת הקורבה אשר ביניהם". וכותב ה'חפץ חיים' שלמרות זאת הדבר אסור משום לשון הרע.

אמנם, בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים מדברי ה'חפץ חיים' לעיל, שאדם שסיפר דברי גנאי על עצמו בפני שלושה, והראה בכך שמתרצה ומסכים שיספרו זאת עליו - מותר לאלו ששמעו זאת ממנו לספר לאחרים [ובתנאי שלא יתכוונו לגלות הדבר יותר ולביישו, ולפי כל הפרטים המבוארים בכלל ב מסעיף ד ואילך].

אם כן, קיימת לכאורה סתירה: מדברי ה'חפץ חיים' כאן מבואר

איזו סגולה לומד האור החיים הק' מהפסוק 'והגדת לבנך'?

פסחים דף קטז

והגדת לבנך היום ההוא

עוד לפני חנוכה תשס"ו, פעה התינוק הצעיר, אותו 'בן של ליל הסדר', פעיות ראשונות. כהיום, הילד בן עשר, ואביו זוכה לספר לו מיציאת מצרים בליל הסדר...

את התגלית הזו, שמענו מהמשפיע הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, שהעיד על עשרות זוגות שנושעו בזכות הסגולה הייחודית הזו, ותיעדנו אותה באופן אותנטי גם מפי בעל המעשה, אשר שמע את הסגולה מפי הרבי, קיים אותה, וזכה לישועה גלויה וברורה בזכותה!

כי הלילה הזה הוא לא יום ולא לילה, הוא יצירה נפרדת, שמימית, לילה שמאיר כמו יום ממש. שערי אורה פתוחים, שערי השפע מוריקים טובה, צריך רק לחטוף את ההזדמנות!

ויש הזדמנויות רבות כאלה במהלך הלילה - כשמוזגים כוס שני כתוב 'וכאן הבן שואל', ומקובלנו מצדיקים זי"ע שזו עת רצון לכל בן של אבא שבשמים, לשאול ולבקש, להתפלל ולהתחנן, לפעול ישועות גדולות בכל מה שהוא זקוק לו. גם בעת פתיחת הדלת לאליהו הנביא, זו עת רצון ייחודית לפתוח שערי שמים, לבקש ולזכות.

באומרנו 'ונצעק אל ה' אלוקיננו' באמירת ההגדה, זו הזדמנות לצעוק, לזעוק מעמקי הלב והנפש, להתחנן על כל מה שבוער ומציק, כפי שגילה הרה"ק בעל ה'אוהב ישראל' מאפסא זי"ע שזו עת רצון שמימית. והעיקר - לזכור שזה לילה של הודאה, וכשיהודי מודה נפתחים לו שערי שמים, והוא יכול להשפיע שפע טובה וברכה, ישועות ונחמות עד בלי די!

הרה"ג רבי אשר קובלסקי שליט"א

האור החיים על הפסוק 'והגדת לבנך ביום ההוא' (שמות יג ח) אומר, 'ואפשר עוד שירמוז באומרו 'והגדת לבנך', שאם יגיד הגדה האמורה בענין, יזכה ה' שיגיד לבנו. וכדי שלא תטעה לומר דוקא [שהפסוק מדבר רק על אמירה לבנו כפשוטו], לזה אמר [הוסיף] 'לאמר'.

לילה של ישועות!

אחרי קרוב לעשר שנות המתנה ארוכות לזרע של קיימא, ולאחר שכבר ניסו בני הזוג סגולות רבות וחוו אכזבות לא מעטות, נכנס הבעל לכ"ק האדמו"ר מאמשינוב שליט"א בחורף תשס"ה, והביע בפניו את כאבו על השנים הארוכות וההמתנה הממושכת... 'מה עוד אוכל לעשות כדי לזכות בזרע של קיימא?' שאל בסערות נפש...

הרבי שמע את דבריו, וראשית עודד אותו וחזק את ידיו. אחר כך הרהר קלות והוסיף: 'הנה, אנו מתקרבים לליל הסדר, אז תהיה לך הזדמנות...'

במתינות ובסבלנות, מסביר לו הרבי למה הוא מתכוון: 'ראה נא, זהו לילה כיום יאיר. עצתי, כי בלילה הזה תלמד מספר 'אור החיים הקדוש' את הקטע בפרשת 'בא', פרק י"ג פסוק ח', על המילים 'והגדת לבנך ביום ההוא לאמור'. שם, מגלה ה'אור החיים הקדוש' כי עצם סיפור יציאת מצרים בליל הסדר הוא סגולה לזכות בזרע של קיימא, אמר הרבי...

האברך יצא לדרכו, שומר את הדבר בלבו, נערך בציפיה דרוכה לליל הסדר, ללמוד את הקטע המדובר מספר 'אור החיים הקדוש', כפי הסגולה שהורה הרבי...

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

באילו מקרים מותר לשטוף את הפה במים בתענית ציבור?

בתשעה באב, אך לא ביום הכיפורים. וכך הדין גם בנוגע לצחצוח שיניים במשחה ובמים לטמ הסרת ריח רע מהפה; אך אם יכול לצחצחן ללא מים, יעשה כן. ומי שסובל מכאב בלשונו, ושטיפת הפה במים מקלה על הכאב, יתכן שרשאי להקל בשטיפת הפה אף ביום הכיפורים, במים שאינם ראויים לשתיה.

[שו"ע תקסז, ג, ומשנ"ב י"ב; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

בתעניות ציבור הקבועות לכל ישראל, אסור לשטוף את הפה במים, או בנוזל אחר, מחשש שיבלע מעט. ומי שההימנעות משטיפת הפה בבוקר לאחר השינה מסבה לו צער - בשבעה עשר בתמוז, צום גדליה, עשרה בטבת ותענית אסתר, רשאי לשטוף את הפה במים בלבד, או בנוזל אחר שאינו מתאים לשתיה, ואינו ערב לחיך; ובשעת השטיפה, יכפוף את ראשו, על מנת למנוע בליעה, ויזהר שלא יבלע מאומה. ואם צערו גדול, רשאי לעשות כן אף

האם מותר לבלוע רוק בתשעה באב?

הכיפורים - נחלקו הפוסקים אם היא מותרת. והנהוג ללעוס שורש עשב מתוק (הנקרא שוש, או ליקוריץ), הממעיט את הפרשות הרוק - לא יעשה זאת בערבי תשעה באב וביום הכיפורים, משום שהמתיקות נותרת בפיו, וכשיבלע בליל התענית את מעט הרוק שבפיו, יבלע גם מעט מהמתיקות.

[משנ"ב תקסז, יג; ביאורים ומוספים דרשו, 14, בהרחבה ע"פ המקור]

בכל התעניות, כולל יום הכיפורים, מותר לבלוע את הרוק שבפה. והגם שאסור לשתות בתענית אפילו נוזל שאינו ראוי לשתיה, אין זה אוסר את בליעת הרוק, משום שאין כוונת הבולע לשתיה; ובלאו הכי לא יתכן שבליעת הרוק אסורה, שהרי לא ניתן לפלוט שוב ושוב במשך היום את כל הרוק המצטבר בפה. אולם, בנוגע לבליעת רוק שגלגלו בפיו ודומה על ידי זה למשקה, ביום

באיזה אופן מותר לטעום מאכל בתענית כדי לבדוק את טעמו?

המותרת היא 'רביעית' (150-86 סמ"ק, לשיטות השונות; ובמאכל, יתכן שההיתר הוא רק עד 'כזית').

ונחלקו הפוסקים באיזה אופן ניתן לטעום 'רביעית' זו: יש אומרים שההיתר הוא רק באופן שכל הטעימות במשך היום יחד אינן יותר מרביעית; ויש אומרים שמותר לטעום רביעיות רבות במשך כל היום.

[שו"ע תקסז, ב, ומשנ"ב ז רט; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

כפי שלמדנו, לדעת השולחן ערוך, בשבעה עשר בתמוז, צום גדליה, עשרה בטבת, ותענית אסתר, מותר לטעום מעט מאכל או משקה על מנת לבדוק את טעמם, ולפולטם לאלתר; ולדעת הרמ"א, אסור. ולדעת המשנה ברורה, לצורך סעודת מצוה הנערכת במוצאי הצום, ניתן להקל. ואופן הטעימה המותר הוא, בהכנסת המאכל או המשקה לקצה הפה, באופן שלא יעברו את החניכיים. וכמות הטעימה

* בקריאת התורה בתענית ציבור, אין להעלות לתורה אדם שאינו צם, משום שאינו מחויב בקריאה זו. ובדיעבד, אם קראוהו לעלות לתורה, נחלקו הפוסקים אם רשאי לעלות. ובמקרה שיש בבית הכנסת רק כהן אחד שאינו צם, עליו לצאת מבית הכנסת לפני הקריאה, אך בדיעבד, אם לא יצא, יש להעלותו לתורה.
* ב'תענית יחיד' שאדם מקבל על עצמו מרצונו - מותר לטעום מעט מאכל בפה, כדי לבדוק את טעמו, ולפולטו לאלתר, משום שלא קיבל על עצמו אלא להימנע מהנאת אכילה, ולא מהנאת הטעימה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר ליטול ידיים בחול המועד ישירות על גבי עשבים?

בדבר, וכגון שיכול ליטול ידיו בכיור, ונוטל בגינה, ישירות על גבי עשבים, והמים משקים את העשבים.
ולגבי מקרים מסוימים, כתבו הפוסקים שחובה לעשות את המעשה בצורה המוכיחה כי הוא נעשה לשם ההיתר ולא לשם האיסור; ויש שכתב שכך הדין בכל מעשה היתר הכרוך באיסור מלאכה בחול המועד.

[שו"ע תקלו, ח-יא, משנ"ב לא, לב וילד; וראה שם, ל; ביאורים ומוספים דרשו, 20, בהרחבה ע"פ המקור, וראה שם, 19]

בהלכות שבת ובהלכות נוספות, ישנו כלל שאסור לעשות מעשה היתר הכרוך בהכרח במעשה איסור. מעשה כזה מכונה 'פסיק רישיה', כלומר, כשם שאי אפשר לכרות ראש מבלי להמית, כך אי אפשר להיתר להעשות ללא האיסור.
אולם, בחול המועד, מותר לעשות מעשה היתר הכרוך בהכרח במעשה האסור בחול המועד, ובתנאי שכוונת העושה לשם ההיתר. ויש שהסתפק אם מותר לעשות כן גם כשאין כל צורך

הלוח היומי

ד' בניסן | רבי יוחנן ב"ר מרדכי (מטשרנוביל) טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מרחמסטריווקה

יארצייט:

תרכ"ה: רבי יעקב צבי ב"ר גמליאל זצ"ל, מקלנבורג, בעל הכתב והקבלה. (וי"א שנפטר בי' ניסן)
תרנ"ה: רבי יוחנן ב"ר מרדכי (מטשרנוביל) טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מרחמסטריווקה.
תרס"ז: רבי רחמים ניסים יצחק ב"ר חיים פאלאג'י זצ"ל, בעל יפה ללב ועוד.
תש"ג: רבי אברהם יהושע העשיל הי"ד (ב"ר ישראל שלום יוסף זצ"ל), ממעוז'בוז'-טארנופול.
תשע"ז: רבי חיים ב"ר אברהם משה הלפרן זצ"ל, רו"מ אור יוסף-צרפת. ובנו ר' שמואל צבי זצ"ל.

לא חייבים לך כלום!

הגה"צ רבי אביגדור מילר אמר: אדם צריך לשים לב לטובות שעושים עמו ולהרגיש שחסד הם, ולידע שאף אחד לא משועבד לו, ועליו לזכרם, ולהכיר טובה ולהודות על כל הפרטים שעושים עמו, כגון: בבית על הכביסה וניקוי הבית, וכל שאר הפעולות שעושים בעבורו.

(שערי אורה ח"א עמ' קיב)

נשתדל תמיד, ובפרט בערב פסח, להחמיא לבני הבית ולהכיר להם טובה בדיבור ובמעשה על עזרתם

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il